

interpretează. S-a răspândit practica reprezentațiilor interactive, ceea ce în principiu nu e rău când au motivație și sunt susținute cu talent (vezi Adrian Văncică și Zoltan Lovas), dar când se produc gratuit și frizează prostul gust, îți lasă un sentiment de jenă. Silvia Codreanu de la Theatrum Mundi procedează astfel în *Te aștept în orice tramvai două'sase* de Cristian Popescu, vulgarizându-l cu oale de noapte puse sub scaunele asistenței, cu tentative de injecții și alte provocări fără noimă care fac ridicolă prestația și regretabilă prezența publicului. Ceva asemănător și din partea Danei Voicu de la Teatrul „Inexistent”, cu *Să zbori spre paradis*, scenariul și regia Theo Herghelegiu, având ca pretext un așa-zis „colocviu despre poezie” și originală figură de stil „ombilicul spiritului”... N-am înțeles rostul în program al disertației *Manual practic pentru zbor* a lui Fabrice Dubusset de la Teatrul „Zebre”, Vichy, Franța, care o fi conțin un tâlc ce mi-a scăpat, dar n-avea ce căuta spectacolul-lectură *Povestea lui Ronald, clovnul de la McDonald's* de Rodrigo García, care discreditează cu limbaj de puțoi talentele unor înzestrați absolvenți, actorul Pavel Bârsan și proaspătul premiat la Gala UNITER pentru debut în regie, Alex Mihail.

Așadar, o gală de anvergură, cu caracter internațional, la un nivel de exigență și ținută meritorii în ansamblu, bine organizată și excelent servită de o echipă tehnică mult solicitată. Țintind departe, inițiatorii au pierdut totuși din vedere propria ogradă, cu indiscutabile forțe artistice, pe care nu le-au stimulat să se pregătească pentru eveniment. Faptul că două candidate n-au întrunit adeziunea juriului de selecție nu e relevant, pentru că s-a orientat după casete, DVD-uri, și se știe că înregistrările se fac în condiții improprii de către amatori. Și cum au câștigat, totuși, adeziunea, cele ce n-aveau ce căuta în concurs? E, totodată, obligatorie stabilirea unei limite de timp pentru concurenți, de până la o oră, întrucât cei ce o depășesc plătesc tribut unor momente terne, scăderii interesului dramatic și devin prezențe obositoare. Altfel, vorba unui vechi actor, după excepționalul recital al lui Marcel Iureș: „L-aș fi urmărit cu emoție o săptămână întreagă!”. Poate că cea mai potrivită concluzie a formulat-o o adolescentă, care a spus emoționată la colocviul despre condiția actorului: „Să mai faceți asemenea lucruri frumoase!”.

Ioana MOLDOVAN

Gala STAR – Post-scriptum

La începutul secolului trecut, publicul marilor săli de teatru accepta prezența pe scenă a unui singur actor doar în scurtul interval dintre acte, când în spatele cortinei trase se operau schimbări de decor. Rolul acestui performer – interpret de monoloage – era să mențină viu interesul pentru ce se pregătea dincolo de cortină. Astăzi însă **One-man show**-ul este o specie în sine, serioasă și, potrivit unora, „*ultimul stadiu de egotism*”¹⁴. Pentru că ce poate fi mai ofertant decât scena și o sală întreagă numai pentru un singur actor și arta sa? Un experiment reușit prin care teatrul îți susține protestul împotriva unei lumi care afirmă că doar *grupul* e capabil să producă efecte valabile.

Cu siguranță și acesta a fost motivul pentru care, în calendarul încărcat al festivalurilor de teatru românești, și-a făcut apariția încă unul: **Gala STAR**. Teatrul Municipal „Bacovia” din Bacău a fost timp de o săptămână (31 martie – 6 aprilie) gazda unui concurs de recitaluri susținute de 13 actori, dintre care trei invitați din străinătate. De asemenea, în formula Festivalului au fost incluse șapte spectacole de gală, recitaluri extraordinare, susținute de opt actori consacrați: Victoria Cocias, Irina Movilă, Ilie Gheorghe, Radu Gheorghe și Răzvan Vasilescu, Horațiu Mălăele, Marcel Iureș și Maia Morgenstern.

Dar articolul de față nu este o cronică despre spectacolele de pe scenă, ci despre ce s-a întâmplat în afara ei. *Dragoș, Florina, Laura, Raluca, Ioana, Brândușa, Andreea, Diana, Cristina, Georgiana, Petronela...* iată numele câtorva adolescenți dintre cei care nu au lipsit de la nici un spectacol! Elevi ai Colegiul Național „Gheorghe Vrânceanu”, ai Colegiul Național „Ferdinand I” și, totodată, membrii cercului de teatru în limba engleză, Nobody’s Group, i-am urmărit în drumul lor spre scenă, spre poveste, personaj și actor. Dacă la primul spectacol, **Un scriitor ratat** de Daniil Harms – cu Ciprian Nicolăișca – au ocupat timid câteva scaune în fundul sălii, la **Ultima bandă a lui Krapp** de Samuel Beckett, în interpretarea de excepție a lui Marcel Iureș, nu s-au mulțumit decât odată ce au reușit să împartă scena cu Krapp, să stea așezați în spațiul de joc.

„Mi-a plăcut foarte mult! Tot ce s-a petrecut aici, la Bacău, a fost unic în viața unui adolescent. Cine ar fi crezut că niște tineri monotoni, așa cum suntem noi, ar putea avea parte de ocaziile care s-au ivit în această săptămână? «Salut, ce faci?» «Bine, mă duc să iau pâine. Tu?» «Eu mă duc să mă întâlnesc cu Mircea Albulescu, Marcel Iureș; luni am un workshop cu Radu Gheorghe și joi mă întâlnesc cu Maia Morgenstern...» Cam așa ar suna ce s-a întâmplat la Gala STAR. Nici acum nu-mi vine să cred! [...] Profesorii ne-au învoit, tocmai ca să putem participa la toate evenimentele! [...] O săptămână de vis; așa fi vrut să nu se termine niciodată! Vineri, după ce Gala se încheiase, o parte dintre noi ne-am întâlnit pe holurile școlii; eram triști și ne întrebam unii pe alții: «Simți golul?...»» Așa descrie Ana-Maria săptămâna de festival care i-a confirmat, o dată în plus, că trebuie să urmeze cursurile Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale din București. Este elevă în clasa a XII-a și vrea să ajungă actriță; cine știe, poate peste 3–4 ani actorii de la care a luat timid autografe acum îi vor deveni parteneri de scenă.

„A fost o ocazie minunată de a vedea, aprecia și învăța din piese de teatru [...] Am fost atent la ce trebuie SĂ FACI, dar mai ales SĂ NU FACI pe scenă, având în vedere că actoria se află pe lista mea de opțiuni pentru viitor. [...] o experiență extraordinară, o ocazie unică de a întâlni mari nume ale scenei în același loc, ceea ce pentru Bacău – orașul nostru – este un lucru fabulos. [...] Am învățat puțin din fiecare piesă vizionată; chiar și lucruri ce țin de viața de zi cu zi, de lume în general sau strict elemente din domeniul actoriei, regiei, scenografiei. [...] Tot ceea ce-mi rămâne este să sper că și anul viitor acest Festival va avea loc. [...] Azi dimineată încercam să realizez că totul s-a terminat... Dar mie îmi intrase în obișnuință să vin la teatru! Așa că am trecut din nou pe acolo... Ușa – bine închisă; nu mai era agitația de acum 2–3 zile...” se destăinuie Dragoș.

Interesul manifestat de acest public entuziast, format în exclusivitate din liceeni băcăuani, a determinat organizarea în cadrul Galei STAR a două întâlniri speciale cu două personalități ale scenei românești.

Mircea Albulescu, a cărui prezență la Bacău a însumat doar câteva ore, s-a prezentat în triplă ipostază: cea de actor, de profesor de arta actorului și poet.

Aflați pentru prima dată față în față cu o asemenea ocazie, tinerii nu au îndrăznit să „acapareze spațiul de discuții nici măcar preț de câteva secunde. Cu un tact pedagogic extraordinar, invitatul a reușit să transforme sala de conferințe – cu rândurile ei rigide de scaune – într-o oază fără vârstă, fără ierarhii. S-a înconjurat de acei adolescenți interesați de cum se naște un personaj de teatru, dornici de poveștile despre actor și miraculoasele lui prefaceri.

Întâlnirea cu **Marcel Iureș**, programată în penultima zi a Festivalului, a avut o cu totul altă anatomie. „*Avem emoții* a răspuns o voce din grupul adolescenților, în momentul în care a fost lansată invitația de a porni discuțiile, de a le orienta spre un subiect sau altul“. „*Și eu am*, le-a răspuns înțeleghător *Creatorul de teatru*. Iar de la un asemenea răspuns a început o incursiune într-o lume fantastică, populată cu personaje, cărți, autori și descoperiri. S-a discutat despre Beckett, *Despre îngeri*, Dostoievski, Hesse, despre noua dramaturgie românească și furiile autorilor lor, despre cuvinte și înțelesul lor ascuns, despre performanțe și limite în actorie, despre publicuri și noile spații în care acesta vede teatru. Întrebat despre reacțiile tinerilor, Marcel Iureș a declarat: „Tinerii care au umplut sălile respectă regula – *ca să zic așa* – a «însătării». El VOR! La întâlnirea cu elevii de liceu, măsura lucrurilor era foarte bună: ei vroiau, aveau cultură, citiseră... Nu știu dacă e pentru prima dată când se întâmplă în Bacău un festival de asemenea consistență dar este un început. Pentru că eu cred că despre asta trebuie să vorbim: despre un început care, după părerea mea, e foarte bun.“

Adrian Găzdaru, tânărul director al Teatrului Municipal „Bacovia“, explică: „Am încercat să aducem la Bacău așii scenei românești, să facem o paralelă între concurenți și vârfuri. Am vrut să apropiem publicul cât mai mult de teatru, să-i obligăm să-și aducă aminte de perioada în care frecventau acest spațiu și în care teatrul însemna ceva“.

„Pare că cineva a pus, în sfârșit, un ceas deșteptător, iar el a sunat. E greu să judeci acum, la prima ediție... Dar ceea ce e sigur e că Festivalul va produce efecte în timp. Adică la a doua ediție se va fi format deja reflexul condiționat pentru comunitatea din Bacău, cu destinele și disperările lor, cu speranțele lor... Dacă s-au trezit 10% din spectatori, e foarte bine. La a doua ediție, probabil că numărul se va dubla...“ (Marcel Iureș)

*

Calitatea recitalurilor selecționate și propuse în concurs, suita spectacolelor de gală invitate să încheie fiecare din cele șapte zile de festival, programele suplimentare propuse (atelierul de *stand-up comedy* cu Radu Gheorghe, spectacolul-lectură ***Povestea lui Roland, clovnul de la McDonald's*** de Rodrigo Garcíá, coloctiul Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru – Secția Română, cu tema „**Actorul și... sălbaticii**“, întâlnirile cu Mircea Albulescu și Marcel Iureș), personalitățile care au alcătuit juriul: **Sanda Manu, Dan Pița și Ștefan Iordache**, toate acestea recomandă Festivalul Gala STAR ca unul dintre evenimentele importante ale agendei teatrale naționale. În consecință, pare firească intenția echipei manageriale, formată din: Carmen Stanciu, Marius Zarafescu, Adrian Găzdaru și Gabriel Duțu, de a-l lansa și în marea familie a festivalurilor internaționale, începând cu edițiile viitoare.